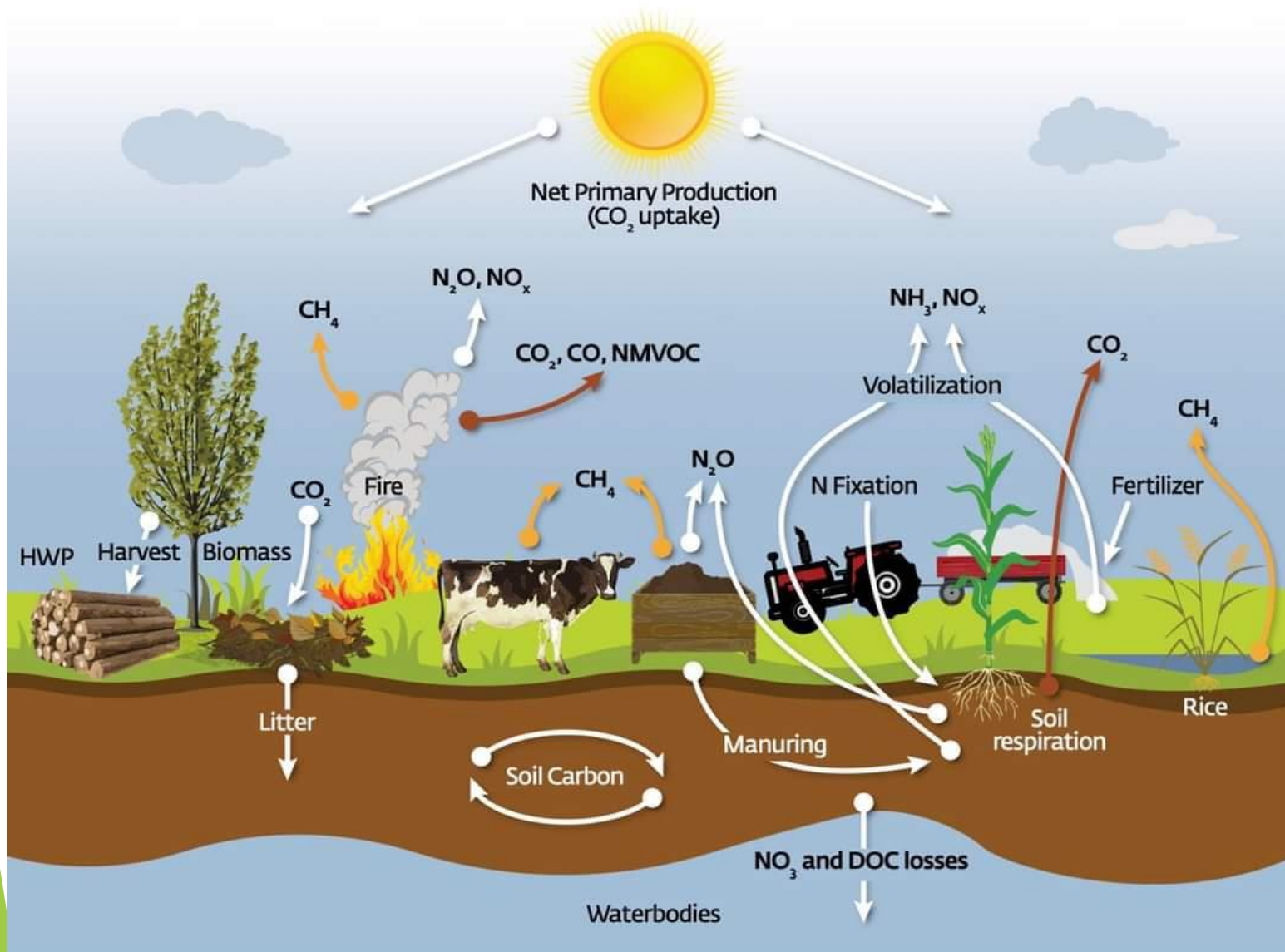

Spremljanje stanja kmetijskih tal

dr. Boštjan Petelinc, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Gornja Radgona, 30.8.2023

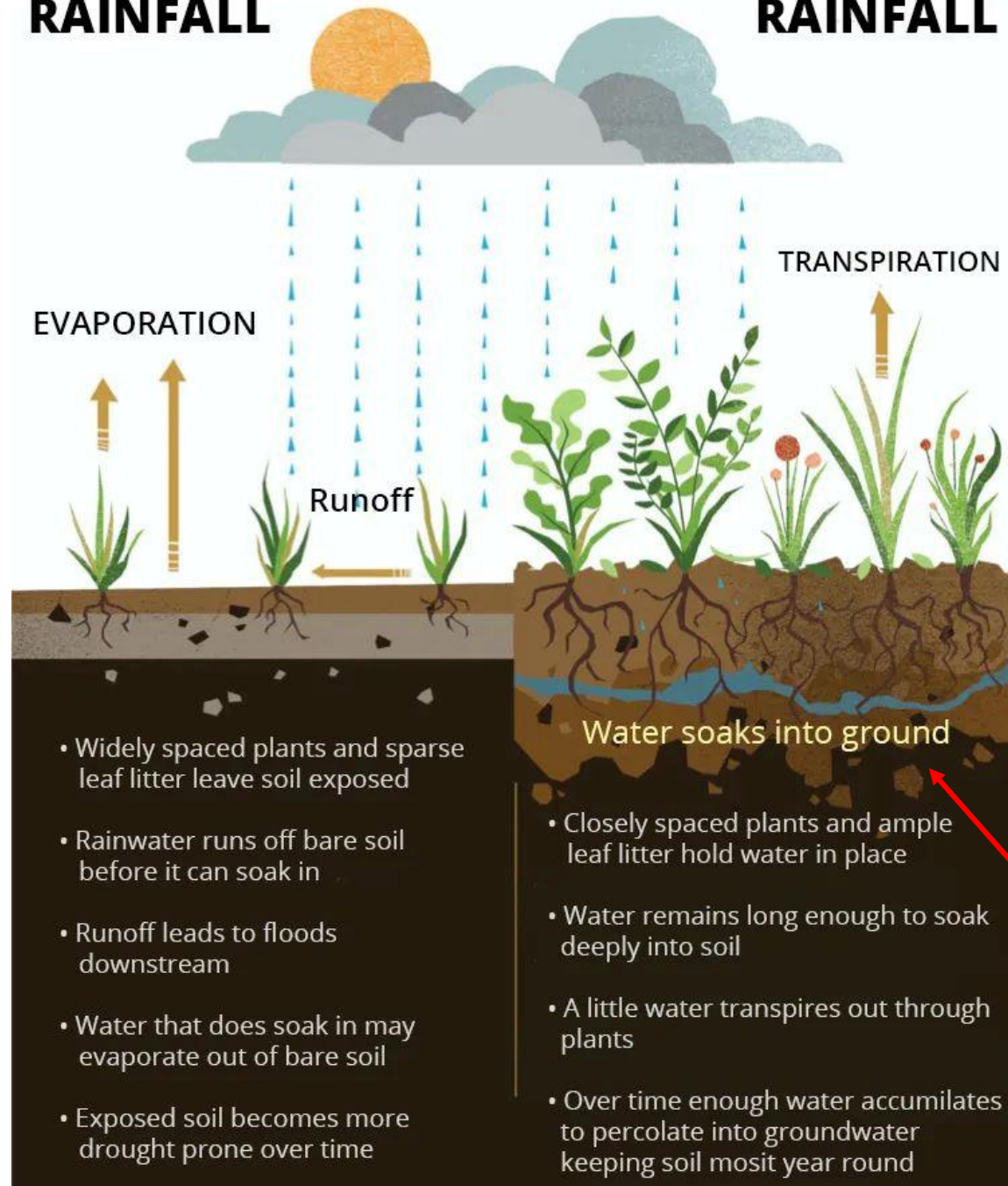
Spremljanje emisij TGP in ponorov v kmetijstvu

- Ponore (shranjevanje C)
- Spremljanje stanja kmetijskih tal
- Emisije TGP
- Energije v kmetijstvu
- OVE
- Geotermalno energijo
- Biomaso
- ....

NON EFFECTIVE RAINFALL

EFFECTIVE RAINFALL

Posledica je:

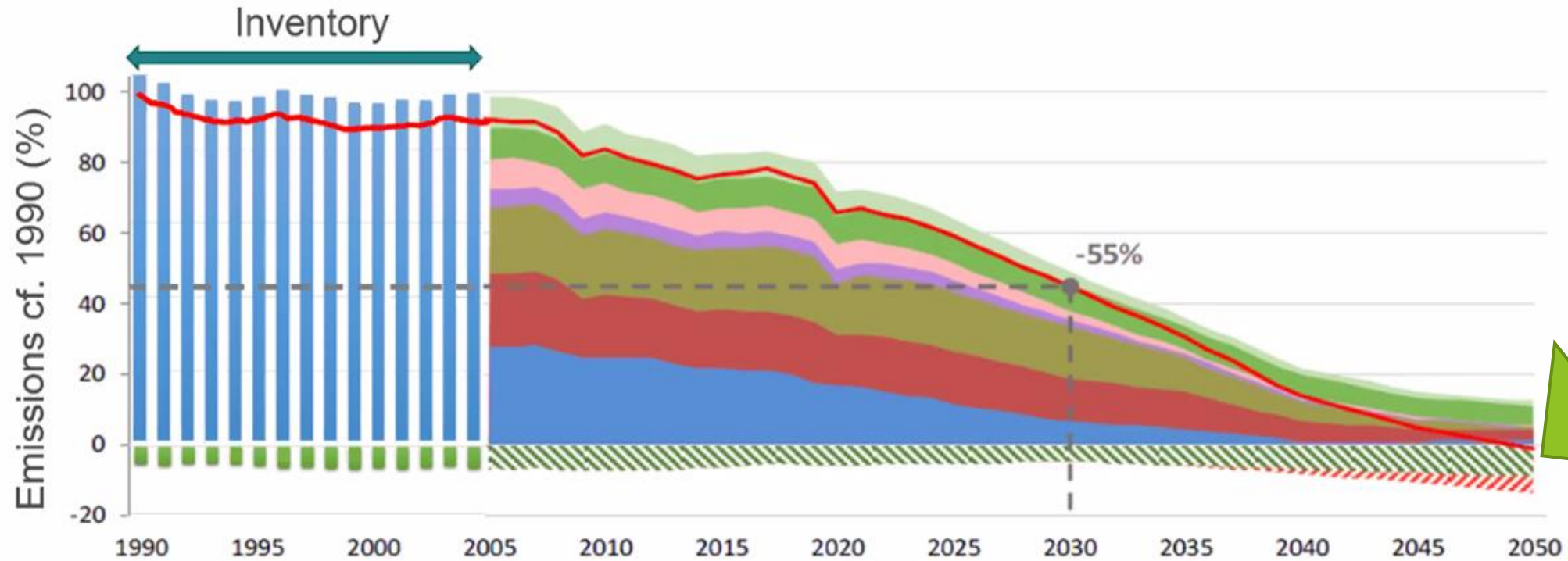
- Težka, zbita zemlja
- Padavine odtečejo po površini preden pronicajo v tla
- Na vročih tleh padavine tako izhlapijo

Posledica je:

- Rahla porozna tla
- Razvit koreninski sistem
- Padavine pronicajo globlje v tla
- Tla zadržujejo vlago

To bi moral biti naš cilj!

Podnebne ambicije EU

- Non-CO2 other
- Tertiary
- Power
- Net emissions
- Non-CO2 Agriculture
- Transport
- Carbon Removal Technologies
- GDP
- Residential
- Industry
- Land use and forests

Zeleni dogovor in sinergije z različnimi EU dokumenti

Renewable Energy Directive

Energy Efficiency Directive

EU Adaptation Strategy

EU Methane Strategy

Industrial Emission Directive

Nature Restoration Law

EU Biodiversity Strategy

Farm to Fork Strategy

EU Forest Strategy

EU Soil Strategy

Long-Term Vision for Rural Areas by 2040

Reducing trade-offs by stronger safeguards

- Anticipating the localisation of **land under protection and restoration**
- Promotion of **more sustainable practices**, e.g. nature-based solutions and carbon farming
- Strengthening of **sustainability safeguards** for land activities

Promoting synergies

- **Multiple use of spaces** to reduce land competition: agroecology, agrivoltaics, etc.
- **Cascading use principle** for improved use of biomass and biomaterials:
- **Valuing diversified rural activities**: energy production, carbon removals

Integrated land monitoring

- **Identifying land** particularly important for **climate and biodiversity**
- **Crossing datasets** to optimize actions on agriculture, climate, energy and biodiversity
- **Anticipating land alterations** resulting from climate change

Choose the most effective measures for your needs

Afforestation and reforestation according to ecological principles

Manure application and storage

Bioenergy with carbon capture and storage (BECCS) e.g. Stockholm Exergi's project financed by EU Innovation Fund

Use of **conservation tillage, catch crops, cover crops** and increasing **landscape features and agroforestry**

Livestock density limits, health and feeding

Fibre crops (applications: clothes, cosmetics, particle boards, bio-composites, bio-plastics...)

Restoration, rewetting and conservation of **peatlands and wetlands**

Improvement nutrient management

Use of **wood-based construction products** and other carbon-storing building materials

Razvoj CAP - Izobraževalna perspektiva

PRP
2004-
2006 –
Osnovna
stopnja

PRP 2007-
2013 –
Stopnja I

PRP 2014-
2022-
Stopnja II

SN 2023-
2027-
Stopnja III

PRP 2028-
2035 – ???
Stopnja IV

**Vprašanje je:
Ali smo oziroma
kako smo pripravljeni?**

Kako je sistem spremljanja podnebnih sprememb urejen na DK

- ▶ Zakonodaja (ponori, spremljanje stanja kmetijskih tal, TGP in amonijak, ...)
- ▶ Letno poročanje
- ▶ Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22 in 130/22 – ZPOmK-2)

Zakonodaja v ZKME – ponori (LULUCF)

V ZKME:

- ▶ Poglavlje: 6. Prilagajanje podnebnim spremembam in blaženje posledic podnebnih sprememb
- ▶ **28.a člen** (emisije in odvzemi toplogrednih plinov v kmetijstvu)
  - ▶ **Pravilnik o načinu vzorčenja**, zagotavljanju kakovosti in metodologiji laboratorijskega analiziranja organske snovi in hranil na kmetijskih zemljiščih za namen spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (URL 103/2021)
  - ▶ **Pravilnik o pogojih**, ki jih mora **izpolnjevati nosilec javnega pooblastila** za opravljanje nalog spremljanja emisij in odvzemov toplogrednih plinov v kmetijstvu (11/2023)
- ▶ Javno pooblastilo za 5 let (2018-2023) – Gozdarski inštitut Slovenije

Zakonodaja v ZKME – Spremljanja stanja kmetijskih tal

V ZKME:

- ▶ Poglavlje: 7. Spremljanje stanja kmetijskih tal in gnojenje
- ▶ **a28.b člen, b28.b člen in c28.b člen** (spremljanje stanja kmetijskih tal)
  - ▶ **Pravilnik o spremljanju** stanja kmetijskih tal, (URL 103/2021)
  - ▶ **Pravilnik o pogojih**, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal, (URL 103/2021)
  - ▶ **Pravilnik o pogojih**, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za spremljanje stanja kmetijskih tal, (URL 103/2021)
- ▶ **č 28.b člen** (gnojenje kmetijskih zemljišč) in **d 28.b člen** (sredstva za gnojenje) (dve uredbi)

Zakonodaja v ZKME – Spremljanja stanja kmetijskih tal

- ▶ **Javno pooblastilo za krovno spremljanje stanja kmetijskih tal za 5 let (2023-2027) – Kmetijski inštitut Slovenije**
- ▶ **Javni poziv za spremljanje stanja kmetijskih tal** – poziv objavljen na naši spletni strani 14.2.2023 – je odprtega tipa – prijavi se lahko vsa, ki opravljajo laboratorijsko dejavnost za analize zemlje
- ▶ **Aplikacija za evidenco TLA-KZ** izvaja se prenos v državni sistem
- ▶ Začetek sistema je predviden 1.1.2024
- ▶ V njej bodo vsi podatki o analizah kmetijskih tal (LULUCF, spremljanje stanja kmetijskih tal, ...)

Zakonodaja v ZKME – TGP, amonijak

V ZKME:

- ▶ Poglavlje: 6. Prilagajanje podnebnim spremembam in blaženje posledic podnebnih sprememb
- ▶ **a28.a člen** (izdelava ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu)
  - ▶ **Pravilnik o pogojih**, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za zbiranje, obdelavo podatkov in izdelavo ocen emisij toplogrednih plinov, amonijaka in drugih onesnaževal zraka v kmetijstvu, (URL 14/2023)
- ▶ Javno pooblastilo za 5 let

Zakonodaja v ZKME – Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu

V ZKME:

- ▶ **13.a člen** (podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu)
  - ▶ **Pravilnik o podnebnem poročilu** o stanju v kmetijstvu, (URL 14/2023)
  - ▶ **Pravilnik o pogojih**, ki jih mora izpolnjevati nosilec javnega pooblastila za pripravo podnebnega poročila o stanju v kmetijstvu, (URL 14/2023)

- ▶ Javno pooblastilo za 5 let

Podnebno poročilo o stanju v kmetijstvu

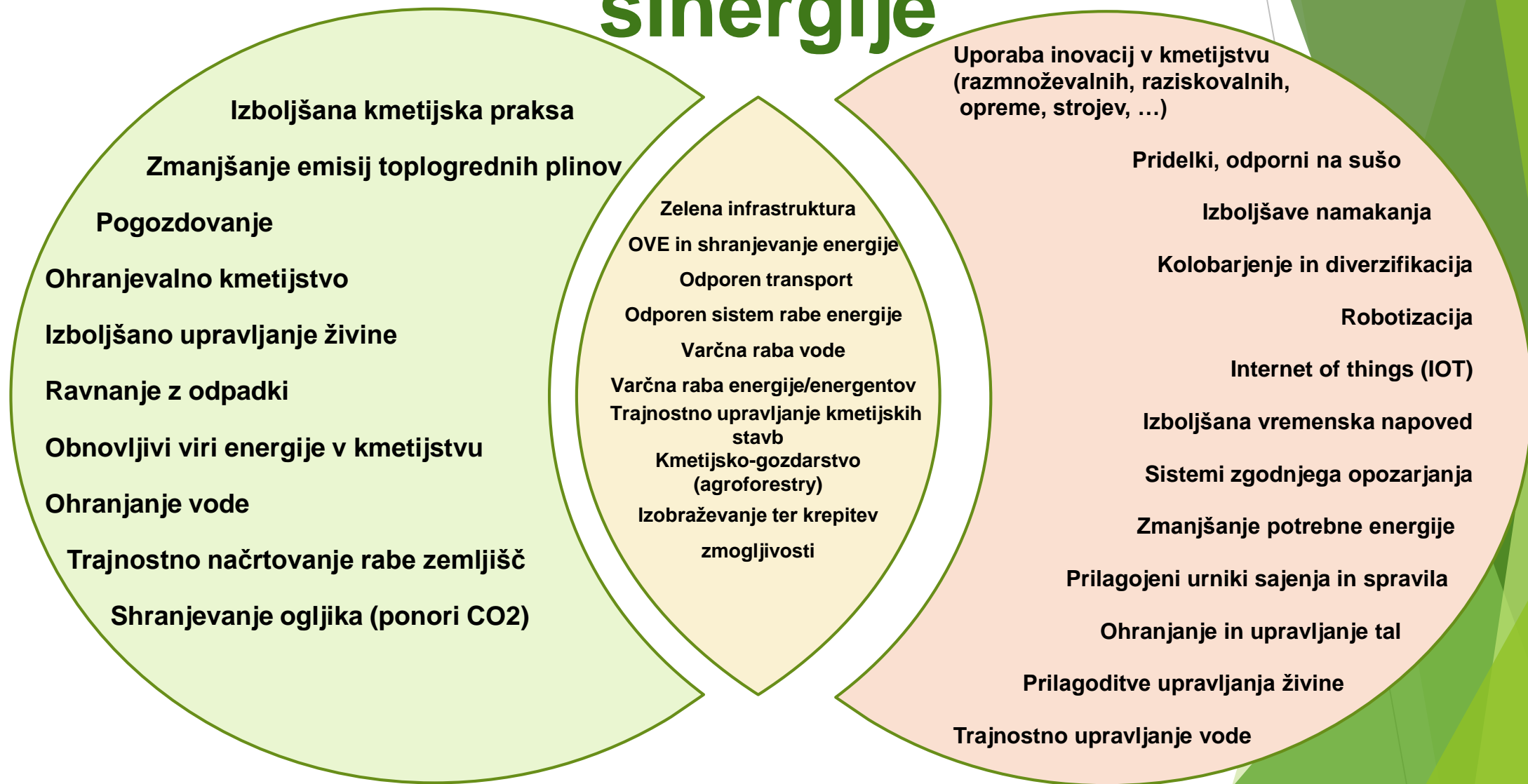
V ZKME:

- ▶ 13 a. člen ZKMe
- ▶ Pregled stanja, analiza stanja, ...
  - ▶ **Opravil pogovore z nosilci vsebin, ki imate vsebine, ki se tičejo podnebja, okolja in vsi ste se strinjali, da se vsebine objavijo**
- ▶ Osnutek do 15. novembra tekočega leta,
- ▶ na vlado januarja/februarja naslednjo leto in nato v DZ

Nadaljnje aktivnosti

- ▶ Evidenca TLA-KZ - jesen 2023
- ▶ Vzpostavitev celotnega sistema spremljanja stanja kmetijskih tal do konca leta 2023
- ▶ Spremljanje stanja kmetijskih tal - naročila ministrstva (cilje je doseči 500-600 reprezentativnih točk)
- ▶ Posodobitev Pedološke karte 2023-2026
- ▶ Ureditev pravne podlage za manjkajoče vsebine
- ▶ Vzpostavitev monitoringa uspešnosti/primernosti ukrepov v SN

Blaženje in prilagajanje sinergije

Hvala za pozornost